

DEN EUROPÆISKE UNION

EUROPA-PARLAMENTET

RÅDET

Strasbourg, den 14. december 2016
(OR. en)

2013/0443 (COD)
LEX 1710

PE-CONS 34/2/16
REV 2

ENV 474
ENER 272
IND 152
TRANS 278
ENT 130
SAN 289
PARLNAT 200
CODEC 1014

**EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV
OM NEDBRINGELSE AF NATIONALE EMISSIONER
AF VISSE LUFTFORURENENDE STOFFER,
OM ÆNDRING AF DIREKTIV 2003/35/EF
OG OM OPHÆVELSE AF DIREKTIV 2001/81/EF**

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV (EU) 2016/...

af 14. december 2016

**om nedbringelse af nationale emissioner af visse luftforurenende stoffer,
om ændring af direktiv 2003/35/EF og om ophævelse af direktiv 2001/81/EF**

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —
under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 192, stk. 1,
under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,
efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,
under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg¹,
under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget²,
efter den almindelige lovgivningsprocedure³, og
ud fra følgende betragtninger:

---

¹ EUT C 451 af 16.12.2014, s.134.

² EUT C 415 af 20.11.2014, s. 23.

³ Europa-Parlamentets holdning af 23.11.2016 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets afgørelse af 8.12.2016.

- (1) Der er i løbet af de seneste 20 år gjort betydelige fremskridt i Unionen med hensyn til menneskeskabte luftemissioner og luftkvalitet, navnlig gennem en målrettet EU-politik, herunder Kommissionens meddelelse af 21. september 2005 med titlen "Temastrategi for luftforurening". Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/81/EF¹ har medvirket til dette fremskridt ved at fastsætte lofter for medlemsstaternes samlede årlige emissioner af svovldioxid (SO₂), nitrogenoxider (NO_x), andre flygtige organiske forbindelser end metan (NMVOC) og ammoniak (NH₃) fra 2010 og frem. Resultatet er, at svovldioxidemissionerne er reduceret med 82 %, nitrogenoxidemissionerne med 47 %, emissionerne af andre flygtige organiske forbindelser end metan med 56 % og ammoniakemissionerne med 28 % i Unionen mellem 1990 og 2010. Men som angivet i meddelelsen fra Kommissionen af 18. december 2013 med titlen "Programmet ren luft i Europa" ("den reviderede temastrategi for luftforurening") er der stadig betydelige negative virkninger og risici for menneskers sundhed og miljøet.

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/81/EF af 23. oktober 2001 om nationale emissionslofter for visse luftforurenende stoffer (EFT L 309 af 27.11.2001, s. 22).

- (2) Det bekræftes i det syvende miljøhandlingsprogram¹, at det langsigtede mål med Unionens politik for luft er at opnå luftkvalitetsniveauer, der ikke medfører væsentlige negative virkninger og risici for menneskers sundhed og miljøet, og der opfordres med dette for øje til fuld overholdelse af gældende EU-lovgivning om luftkvalitet og til fastlæggelse af strategiske mål og aktiviteter for tiden efter 2020, en styrket indsats i områder, hvor befolkningen og økosystemerne eksponeres for et højt luftforureningsniveau, samt større synergi mellem luftkvalitetslovgivningen og Unionens politikmål, der navnlig er blevet fastsat for klimaforandring og biodiversitet.
- (3) I den reviderede temastrategi for luftforurening fastsættes der nye strategiske mål for perioden frem til 2030 med henblik på at komme tættere på Unionens langsigtede mål for luftkvalitet.
- (4) Medlemsstaterne og Unionen er i færd med at ratificere De Forenede Nationers Miljøprogramms Minamatakonvention om kviksølv fra 2013, der søger at beskytte menneskers sundhed og miljøet gennem reduktion af kviksølvemissionerne fra eksisterende og nye kilder med henblik på dens ikrafttræden i 2017. Kommissionen bør overvåge indberettede emissioner fra dette forurenende stof.
- (5) Medlemsstaterne og Unionen er parter i De Forenede Nationers Økonomiske Kommission for Europas (UNECEs) konvention om grænseoverskridende luftforurening over store afstande fra 1979 ("LRTAP-konventionen") og flere af dens protokoller, herunder protokollen angående reduktion af forurening, eutrofiering og ozon ved jordoverfladen fra 1999, der blev revideret i 2012 ("den reviderede Göteborgprotokol").

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1386/2013/EU af 20. november 2013 om et generelt EU-miljøhandlingsprogram frem til 2020 "Et godt liv i en ressourcebegrænset verden" (EUT L 354 af 28.12.2013, s. 171).

- (6) Hvad angår året 2020 og derefter, fastsættes der i den reviderede Göteborgsprotokol nye emissionsreduktionstilsagn for hver part vedrørende svovldioxid, nitrogenoxider, andre flygtige organiske forbindelser end metan, ammoniak og fine partikler i forhold til basisåret 2005, og der opfordres til reduktion af emissionerne af sodpartikler, til indsamling og opbevaring af oplysninger om de skadelige virkninger af koncentrationer og depositioner af luftforurenende stoffer for menneskers sundhed og miljøet og til deltagelse i de virkningsrelaterede programmer under LRTAP-konventionen.
- (7) Den ordning med nationale emissionslofter, som er oprettet ved direktiv 2001/81/EF, bør derfor revideres, så den bringes på linje med Unionens og medlemsstaternes internationale tilsagn. Med henblik herpå er de nationale emissionsreduktionstilsagn for et hvilket som helst år fra 2020 til 2029 i nærværende direktiv identiske med dem, der er fastsat i den reviderede Göteborgsprotokol.
- (8) Medlemsstaterne bør gennemføre dette direktiv på en måde, der bidrager effektivt til at opnå Unionens langsigtede mål for luftkvalitet, som understøttet af Verdenssundhedsorganisationens retningslinjer, og Unionens mål om beskyttelse af biodiversitet og økosystemer ved, at niveauerne og depositionen af forsurende og eutrofierende luftforurening og luftforurening med ozon bringes ned under de kritiske belastninger og niveauer, der er fastsat i LRTAP-konventionen.
- (9) Dette direktiv bør ligeledes bidrage til på en omkostningseffektiv måde at opnå de mål for luftkvalitet, der er fastsat i EU-lovgivningen, og til at afbøde virkningerne af klimaændringer ud over at forbedre luftkvaliteten globalt og forbedre synergierne med Unionens klima- og energipolitikker og samtidig undgå overlap med eksisterende EU-lovgivning.

- (10) Dette direktiv bidrager også til at reducere de sundhedsmæssige omkostninger ved luftforurening i Unionen ved at forbedre EU-borgernes velfærd samt fremme overgangen til en grøn økonomi.
- (11) Dette direktiv bør bidrage til den gradvise reduktion af luftforurening ved at bygge på de reduktioner, som EU-lovgivning om kontrol med luftforureningskilder, der adresserer emissioner af specifikke stoffer, har bevirket.
- (12) EU-lovgivning om kontrol med luftforureningskilder bør effektivt levere de forventede emissionsreduktioner. Det er afgørende at identificere og reagere på ikkeeffektiv EU-lovgivning om kontrol med luftforureningskilder på et tidligt stadium for at opnå de overordnede luftkvalitetsmålsætninger, således som det fremgår af forskellen mellem emissioner ved faktisk kørsel og testemissioner af nitrogenoxider fra Euro 6-dieselmotorer.
- (13) Medlemsstaterne bør opfylde de tilsagn om emissionsreduktion, som er fastsat i dette direktiv fra 2020 til 2029 og fra 2030 og frem. For at sikre påviselige fremskridt mod 2030-tilsagnene bør medlemsstaterne identificere vejledende emissionsniveauer i 2025, som teknisk set er opnåelige og ikke medfører uforholdsmæssigt store udgifter, og de bør bestræbe sig på at opfylde disse niveauer. Hvis emissionerne for 2025 ikke kan begrænses i overensstemmelse med det fastsatte reduktionsforløb, bør medlemsstaterne gøre rede for årsagerne til denne afvigelse samt de foranstaltninger, der vil kunne bringe medlemsstaterne tilbage på deres forløb, i deres efterfølgende rapporter, der skal udarbejdes i henhold til dette direktiv.

- (14) De nationale emissionsreduktionstilsagn, der er fastsat i dette direktiv for 2030 og frem, er baseret på de enkelte medlemsstaters anslåede reduktionspotentiale i rapport nr. 16 om temastrategien for luftforurening fra januar 2015, på en teknisk undersøgelse af forskellene mellem de nationale skøn og skønnene i rapport nr. 16 om temastrategien for luftforurening og på det politiske mål om at fastholde den samlede reduktion af virkningerne for sundheden i 2030 (sammenlignet med 2005) tættest muligt på den reduktion, der er angivet i Kommissionens forslag til dette direktiv. For at øge gennemsigtigheden bør Kommissionen offentliggøre de bagved liggende antagelser, der er anvendt i rapport nr. 16 om temastrategien for luftforurening.
- (15) Opfyldelsen af de nationale emissionsreduktionstilsagn bør vurderes med henvisning til den specifikke metodologiske status på det tidspunkt, hvor tilsagnet blev fastsat.
- (16) Indberetningskravene og emissionsreduktionstilsagnene bør baseres på det nationale energiforbrug og solgt brændstof. Nogle medlemsstater kan dog i henhold til LRTAP-konventionen vælge at benytte de samlede nationale emissioner beregnet på basis af den anvendte mængde brændstof i forbindelse med vejtransportsektoren som grundlag for opfyldelse. Denne mulighed bør bevares i dette direktiv for at sikre overensstemmelse mellem folkeretten og EU-retten.

- (17) For at imødegå noget af den usikkerhed, der er forbundet med at fastsætte nationale emissionsreduktionstilsagn, indeholder den reviderede Göteborgprotokol fleksibilitetsmuligheder, som bør indarbejdes i dette direktiv. Den reviderede Göteborgprotokol indeholder navnlig en mekanisme til justering af nationale emissionsopgørelser og til beregning af gennemsnitlige årlige nationale emissioner i maksimalt tre år, hvis visse betingelser er opfyldt. Flexibilitetsmuligheder bør endvidere fastlægges i dette direktiv, hvor direktivet stiller krav om et reduktionstilsagn, der overstiger den omkostningseffektive reduktion, der er fastlagt i rapport nr. 16 om temastrategien for luftforurening, og også for at hjælpe medlemsstaterne i tilfælde af pludselige og ekstraordinære hændelser med tilknytning til energiproduktion eller -forsyning, forudsat at særlige betingelser er opfyldt. Anvendelsen af disse fleksibilitetsmuligheder bør overvåges af Kommissionen under hensyntagen til de retningslinjer, der er udarbejdet inden for rammerne af LRTAP-konventionen. Med henblik på vurdering af anmodninger om justeringer bør emissionsreduktionstilsagnene for perioden mellem 2020 og 2029 anses for at være blevet fastsat den 4. maj 2012, som er den dato, hvor Göteborgprotokollen blev revideret.
- (18) Hver medlemsstat bør udarbejde, vedtage og gennemføre et nationalt program for bekæmpelse af luftforurening med henblik på at opfylde sit emissionsreduktionstilsagn og medvirke effektivt til virkeliggørelsen af luftkvalitetsmålsætningerne. I den forbindelse bør medlemsstaterne tage hensyn til behovet for at reducere emissionerne, navnlig af nitrogenoxider og fine partikler, i de zoner og bymæssige områder, hvor koncentrationen af luftforurenende stoffer er særlig høj, og/eller i de zoner og bymæssige områder, som bidrager væsentligt til luftforureningen i andre zoner og bymæssige områder, herunder i nabolande. Med dette for øje bør nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening medvirke til, at de luftkvalitetsplaner, der er opstillet i henhold til artikel 23 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/50/EF¹, bliver vellykket gennemført.

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/50/EF af 21. maj 2008 om luftkvaliteten og renere luft i Europa (EUT L 152 af 11.6.2008, s. 1).

- (19) Med henblik på at reducere emissioner fra menneskeskabte kilder bør de nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening overveje foranstaltninger, der gælder for alle relevante sektorer, herunder landbrug, energi, industri, vejtransport, transport ad indre vandveje, boligopvarmning og brug af mobile ikkevejgående maskiner og opløsningsmidler. Medlemsstaterne bør dog have ret til at bestemme, hvilke foranstaltninger de vil træffe for at opfylde emissionsreduktionstilsagnene fastsat i dette direktiv.
- (20) Ved udarbejdelsen af de nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening bør medlemsstaterne tage hensyn til bedste praksis i håndteringen af bl.a. de mest skadelige forurenende stoffer inden for dette direktivs anvendelsesområde i forhold til følsomme befolkningsgrupper.
- (21) Landbruget tegner sig for en stor del af emissioner af ammoniak og fine partikler til luften. For at reducere disse emissioner bør de nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening indeholde foranstaltninger, der gælder for landbruget. Sådanne foranstaltninger bør være omkostningseffektive og baseret på konkrete oplysninger og data under hensyntagen til de videnskabelige fremskridt og tidligere foranstaltninger truffet af medlemsstaterne. Den fælles landbrugspolitik giver medlemsstaterne mulighed for at bidrage til luftkvaliteten med specifikke foranstaltninger. Fremtidige evalueringer vil give en bedre forståelse af virkningerne af disse foranstaltninger.
- (22) Forbedringer af luftkvaliteten bør opnås ved hjælp af forholdsmæssige foranstaltninger. Når medlemsstaterne træffer foranstaltninger, der skal indgå i de nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening, der finder anvendelse på langbrugssektoren, bør de sikre, at der fuldt ud tages hensyn til deres virkninger for små landbrugsbedrifter for at begrænse eventuelle yderligere omkostninger så meget som muligt.

- (23) Når visse foranstaltninger, der træffes inden for rammerne af de nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening, der har til formål at forebygge emissioner fra landbrugssektoren, kan komme i betragtning til finansiel støtte, navnlig foranstaltninger der træffes af landbrugsbedrifter, der kræver betydelige ændringer i fremgangsmåder eller betydelige investeringer, bør Kommissionen lette adgangen til en sådan finansiel støtte og til andre disponible EU-midler.
- (24) Med henblik på at reducere emissioner bør medlemsstaterne overveje at støtte et skift i investeringerne til rene og effektive teknologier. Innovation kan bidrage til at forbedre bæredygtighed og til at løse problemerne ved kilden ved at forbedre sektorspecifikke løsninger på udfordringerne med luftkvaliteten.
- (25) Nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening, herunder den analyse, som understøtter identifikation af politikker og foranstaltninger, bør ajourføres regelmæssigt.
- (26) Med henblik på at udarbejde veldokumenterede nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening og eventuelle større ajourføringer heraf bør medlemsstaterne fremlægge sådanne programmer og ajourføringer til høring blandt offentligheden og de kompetente myndigheder på alle niveauer og på et tidspunkt, hvor alle politik- og foranstaltningmuligheder står åbne. Hvis gennemførelsen af en medlemsstats program kan indvirke på luftkvaliteten i en anden medlemsstat eller et tredjeland, bør medlemsstaten indlede høringer på tværs af grænserne i overensstemmelse med kravene i EU-retten og folkeretten, herunder UNECE-konventionen om vurdering af virkningerne på miljøet på tværs af landegrænserne (Esbokonventionen fra 1991) og protokollen hertil om strategisk miljøvurdering fra 2003.

- (27) Målet med dette direktiv er bl.a. at beskytte menneskers sundhed. Som Domstolen talrige gange har påpeget, ville det være uforeneligt med den bindende karakter, som et direktiv ifølge artikel 288, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) har, principielt at udelukke, at en pligt, som pålægges ved et direktiv, kan påberåbes af berørte personer. Denne betragtning gælder navnlig for et direktiv, der har som mål at kontrollere og mindske luftforureningen, og som derfor har til formål at beskytte menneskers sundhed.
- (28) Medlemsstaterne bør udarbejde og indberette nationale emissionsopgørelser og -fremskrivninger samt orienterende opgørelsesrapporter for alle de luftforurenende stoffer, som dette direktiv omfatter, således at Unionen kan opfylde sine indberetningsforpligtelser i henhold til LRTAP-konventionen og protokollerne dertil.
- (29) For at bevare fuld sammenhæng for Unionen som helhed bør medlemsstaterne sikre, at de nationale emissionsopgørelser og -fremskrivninger samt orienterende opgørelsesrapporter, som de indberetter til Kommissionen, stemmer helt overens med, hvad de indberetter i henhold til LRTAP-konventionen.
- (30) For at vurdere, om de nationale emissionsreduktionstilsagn fastlagt i dette direktiv er virkningsfulde, bør medlemsstaterne ligeledes overvåge luftforureningens virkninger for land- og vandøkosystemer og aflægge rapport om sådanne virkninger. For at sikre en omkostningseffektiv tilgang bør medlemsstaterne have mulighed for at anvende de valgfrie overvågningsindikatorer, der er omhandlet i dette direktiv, og de bør sikre samordning med andre overvågningsprogrammer fastsat i henhold til relaterede direktiver og, hvis det er relevant, LRTAP-konventionen.

- (31) Et europæisk forum for ren luft, der involverer alle interessenter, herunder medlemsstaternes kompetente myndigheder på alle relevante niveauer, bør oprettes med henblik på at udveksle erfaringer og god praksis, navnlig at give input til vejledning og lette den koordinerede gennemførelse af EU-lovgivning og -politikker vedrørende forbedringen af luftkvaliteten.
- (32) I overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4/EF¹ bør medlemsstaterne sikre, at der aktivt og systematisk formidles oplysninger ad elektronisk vej.
- (33) Det er nødvendigt at ændre Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/35/EF² med henblik på at sikre overensstemmelse mellem nævnte direktiv og UNECE-konventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet fra 1998 ("Århuskonventionen").

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4/EF af 28. januar 2003 om offentlig adgang til miljøoplysninger og om ophævelse af Rådets direktiv 90/313/EØF (EUT L 41 af 14.2.2003, s. 26).

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/35/EF af 26. maj 2003 om mulighed for offentlig deltagelse i forbindelse med udarbejdelse af visse planer og programmer på miljøområdet og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF og 96/61/EF for så vidt angår offentlig deltagelse og adgang til klage og domstolsprøvelse (EUT L 156 af 25.6.2003, s. 17).

- (34) For at tage højde for den tekniske og internationale udvikling bør beføjelsen til at vedtage retsakter delegeres til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 290 i TEUF, for så vidt angår ændring af bilag I samt bilag III, del 2, og bilag IV for at tilpasse dem til udviklingen inden for rammerne af LRTAP-konventionen og for så vidt angår ændring af bilag V for at tilpasse det til den tekniske og videnskabelige udvikling og til udviklingen inden for rammerne af LRTAP-konventionen. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning¹. For at sikre lige deltagelse i forberedelsen af delegerede retsakter modtager Europa-Parlamentet og Rådet navnlig alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter, og deres eksperter har systematisk adgang til møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelse af delegerede retsakter.
- (35) For at sikre ensartede betingelser for gennemførelsen af fleksibilitetsmuligheder og nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening i henhold til dette direktiv bør Kommissionen tillægges gennemførelsesbeføjelser. Disse beføjelser bør udøves i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011².
- (36) Medlemsstaterne bør fastsætte regler om sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelser af de nationale regler, der er vedtaget i medfør af dette direktiv, og sikre, at de gennemføres. Sanktionerne bør være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning.

---

¹ EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

² Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).

- (37) Henset til arten og omfanget af de ændringer, der bør foretages i direktiv 2001/81/EF, bør nævnte direktiv erstattes, hvilket vil forbedre retssikkerheden, øge klarheden og gennemsigtigheden og forenkle lovgivningen. For at sikre kontinuitet i forbedringen af luftkvaliteten bør medlemsstaterne opfylde de nationale emissionslofter i direktiv 2001/81/EF, indtil de nye nationale emissionsreduktionstilsagn i nærværende direktiv bliver gældende i 2020.
- (38) Målet for dette direktiv, nemlig at sikre et højt beskyttelsesniveau for menneskers sundhed og miljøet, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne, men kan på grund af luftforureningens grænseoverskridende karakter bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor vedtage foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5 i traktaten om Den Europæiske Union. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål.
- (39) I henhold til den fælles politiske erklæring af 28. september 2011 fra medlemsstaterne og Kommissionen om forklarende dokumenter¹ har medlemsstaterne påtaget sig i tilfælde, hvor det er berettiget, at lade meddelelsen om gennemførelsesforanstaltninger ledsage af et eller flere dokumenter, der forklarer forholdet mellem et direktivs bestanddele og de tilsvarende dele i de nationale gennemførelsesinstrumenter. I forbindelse med dette direktiv finder lovgiver, at fremsendelse af sådanne dokumenter er berettiget —

VEDTAGET DETTE DIREKTIV:

---

¹ EUT C 369 af 17.12.2011, s. 14.

Artikel 1
Mål og genstand

1. For at nærme sig opnåelsen af luftkvalitetsniveauer, der ikke medfører væsentlige negative virkninger og risici for menneskers sundhed og miljøet, fastsætter dette direktiv emissionsreduktionstilsagn for medlemsstaternes menneskeskabte emissioner af svovldioxid (SO₂), nitrogenoxider (NO_x), andre flygtige organiske forbindelser end metan (NMVOC), ammoniak (NH₃) og fine partikler (PM_{2,5}) til luften, og kræver, at der udarbejdes, vedtages og gennemføres nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening, og at emissionerne af disse forurenende stoffer og de andre forurenende stoffer, der er omhandlet i bilag I, samt deres virkninger overvåges og indberettes.

2. Dette direktiv bidrager også til at opnå:
  - a) de mål for luftkvalitet, der er fastsat i EU-lovgivningen, og gøre fremskridt hen imod Unionens langsigtede mål om at opnå luftkvalitetsniveauer i overensstemmelse med de retningslinjer for luftkvalitet, der er offentliggjort af Verdenssundhedsorganisationen
  - b) Unionens mål for biodiversitet og økosystemer i overensstemmelse med det syvende miljøhandlingsprogram
  - c) forstærkede synergier mellem Unionens luftkvalitetspolitik og andre relevante EU-politikker, navnlig klima- og energipolitikker.

Artikel 2
Anvendelsesområde

1. Dette direktiv finder anvendelse på emissioner af de forurenende stoffer, som er omhandlet i bilag I, fra alle kilder på medlemsstaternes område og i deres eksklusive økonomiske zoner og forureningskontrolzoner.
2. Dette direktiv omfatter ikke emissioner på De Kanariske Øer, i Frankrigs oversøiske departementer, på Madeira og på Azorerne.

Artikel 3
Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- 1) "emission": udledning af et stof til atmosfæren fra en punktkilde eller en diffus kilde
- 2) "menneskeskabte emissioner": emissioner af forurenende stoffer til luften i tilknytning til menneskelige aktiviteter
- 3) "ozonprækursorer": nitrogenoxider, andre flygtige organiske forbindelser end metan, metan og carbonmonoxid

- 4) "luftkvalitetsmålsætninger": de grænseværdier, målværdier og forpligtelser vedrørende eksponeringskoncentration for luftkvalitet, der er fastsat i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/50/EF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/107/EF¹
- 5) "svovldioxid" eller "SO₂": alle svovlforbindelser, der er udtrykt som svovldioxid, herunder svovltrioxid (SO₃), svovlsyre (H₂SO₄) og reducerede svovlforbindelser såsom svovlbrinte (H₂S), mercaptaner og dimethylsulfider
- 6) "nitrogenoxider" eller "NO_x": nitrogenoxid og nitrogendioxid udtrykt som nitrogendioxid
- 7) "andre flygtige organiske forbindelser end metan" eller "NMVOC": alle organiske forbindelser, bortset fra metan, som kan danne fotokemiske oxidanter ved at reagere med nitrogenoxider under påvirkning af sollys
- 8) "fine partikler" eller "PM_{2,5}": partikler med en aerodynamisk diameter på 2,5 mikrometer (µm) eller derunder
- 9) "sodpartikler" eller "BC": kulstofholdige partikler, der absorberer lys
- 10) "nationale emissionsreduktionstilsagn": medlemsstaternes forpligtelse til reduktionen af emissioner af et stof; det angiver den emissionsreduktion, der mindst skal leveres i målkalenderåret, som en procentdel af den samlede emission i basisåret (2005)

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/107/EF af 15. december 2004 om arsen, cadmium, kviksølv, nikkel og polycykliske aromatiske kulbrinter i luften (EUT L 23 af 26.1.2005, s. 3).

- 11) "start- og landingscyklus": den cyklus, som omfatter taxi efter landing og før start, start, stigning, indflyvning, landing og alle andre flymanøvrer, som finder sted i en højde under 3 000 fod
- 12) "international skibsfart": sejlads på havet og i kystfarvande med vandbårne fartøjer under ethvert flag, undtagen fiskefartøjer, med afgang fra ét lands område og ankomst til et andet lands område
- 13) "forureningskontrolzone": et havområde, der strækker sig ud til højst 200 sømil fra de basislinjer, hvorfra territorialfarvandets bredde måles, og som en medlemsstat har fastlagt for at forebygge, reducere og bekæmpe forurening fra fartøjer i overensstemmelse med gældende internationale regler og standarder
- 14) "EU-lovgivning om kontrol med luftforureningskilder": EU-lovgivning, som tager sigte på at reducere de emissioner af luftforurenende stoffer, der er omfattet af dette direktiv, ved at gennemføre begrænsende foranstaltninger ved kilden.

Artikel 4

Nationale emissionsreduktionstilsagn

1. Medlemsstaterne begrænser som minimum deres årlige menneskeskabte emissioner af svovldioxid, nitrogenoxider, andre flygtige organiske forbindelser end metan, ammoniak og fine partikler i overensstemmelse med de nationale emissionsreduktionstilsagn, der gælder fra 2020 til 2029 og fra 2030 og frem, jf. bilag II.

2. Uanset stk. 1 træffer medlemsstaterne de fornødne foranstaltninger med henblik på at begrænse deres menneskeskabte emissioner af svovldioxid, nitrogenoxider, andre flygtige organiske forbindelser end metan, ammoniak og fine partikler for 2025. De vejledende niveauer for disse emissioner fastsættes ved et lineært reduktionsforløb mellem de emissionsniveauer, der svarer til emissionsreduktionstilsagnene for 2020, og de emissionsniveauer, der svarer til emissionsreduktionstilsagnene for 2030.

Medlemsstaterne kan følge et ikkelineært reduktionsforløb, hvis det økonomisk eller teknisk set er mere effektivt, og forudsat at det fra 2025 gradvis nærmer sig det lineære reduktionsforløb, og at det ikke påvirker noget emissionsreduktionstilsagn for 2030. Medlemsstaterne angiver det nævnte ikkelineære reduktionsforløb og årsagerne til, at det følges, i de nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening, som skal forelægges for Kommissionen, jf. artikel 10, stk. 1.

Hvis emissionerne i 2025 ikke kan begrænses i overensstemmelse med det fastsatte reduktionsforløb, gør medlemsstaterne rede for årsagerne til denne afvigelse og for de foranstaltninger, der vil kunne bringe medlemsstaterne tilbage på deres forløb, i de efterfølgende orienterende opgørelsesrapporter, der skal indgives til Kommissionen i henhold til artikel 10, stk. 2.

3. Følgende emissioner medregnes ikke med henblik på overholdelse af stk. 1 og 2:
- a) emissioner fra luftfartøjer, bortset fra start- og landingscyklus
  - b) emissioner fra national skibsfart til og fra de områder, der er omhandlet i artikel 2, stk. 2

- c) emissioner fra international skibsfart
- d) emissioner af nitrogenoxider og andre flygtige organiske forbindelser end metan fra aktiviteter, der er omfattet af 2014-indberetningsnomenklaturen i henhold til LRTAP-konventionen, kategori 3B (gødningshåndtering) og 3D (landbrugsjord).

Artikel 5

Fleksibilitetsmuligheder

1. Medlemsstaterne kan i overensstemmelse med bilag IV, del 4, fastsætte justerede årlige nationale emissionsopgørelser for svovldioxid, nitrogenoxider, andre flygtige organiske forbindelser end metan, ammoniak og fine partikler, hvis anvendelse af forbedrede emissionsopgørelsesmetoder, der er ajourført i overensstemmelse med den videnskabelige viden, medfører, at deres nationale emissionsreduktionstilsagn ikke kan opfyldes.

Med henblik på at fastslå, om de relevante betingelser i bilag IV, del 4, er opfyldt, anses emissionsreduktionstilsagnene for årene 2020-2029 for at være blevet fastsat den 4. maj 2012.

Fra 2025 gælder følgende yderligere betingelser for justeringer i tilfælde af, at der anvendes væsentligt anderledes emissionsfaktorer eller metoder til at bestemme emissioner fra specifikke kildekategorier i sammenligning med dem, som var forventet som et resultat af gennemførelsen af en given norm eller standard i henhold til EU-lovgivning om kontrol med luftforureningskilder i henhold til bilag IV, del 4, punkt 1, litra d), nr. ii) og iii):

- a) den pågældende medlemsstat påviser efter at have taget hensyn til resultaterne af nationale inspektions- og håndhævelsesprogrammer til overvågning af effektiviteten af EU-lovgivning om kontrol med luftforureningskilder, at de væsentligt anderledes emissionsfaktorer ikke skyldes dets nationale gennemførelse eller håndhævelse af denne lovgivning
  - b) den pågældende medlemsstat har orienteret Kommissionen om den væsentlige forskel i emissionsfaktorerne, og Kommissionen undersøger i henhold til artikel 11, stk. 2, behovet for yderligere tiltag.
2. Hvis en medlemsstat i et givet år på grund af en usædvanlig kold vinter eller en usædvanlig tør sommer ikke kan opfylde sine emissionsreduktionstilsagn, kan den opfylde disse tilsagn ved at beregne gennemsnittet af sine nationale årlige emissioner for det pågældende år, det foregående år og det efterfølgende år, forudsat at dette gennemsnit ikke overstiger det nationale årlige emissionsniveau som fastsat i medlemsstatens reduktionstilsagn.

3. Hvis en medlemsstat, for hvilken et eller flere reduktionstilsagn fastlagt i bilag II er fastsat på et strengere niveau end den omkostningseffektive reduktion, der er angivet i rapport nr. 16 om temastrategien for luftforurening, i et givet år ikke kan opfylde de relevante emissionsreduktionstilsagn efter at have gennemført alle omkostningseffektive foranstaltninger, anses den for at opfylde dette relevante emissionsreduktionstilsagn i maksimalt fem år, forudsat at den for hvert af disse år kompenserer for denne manglende opfyldelse ved en tilsvarende emissionsreduktion for et andet forurenende stof, der er omhandlet i bilag II.

4. En medlemsstat anses for at opfylde sine forpligtelser i artikel 4 i maksimalt tre år, hvis manglende opfyldelse af dens emissionsreduktionstilsagn for de relevante forurenende stoffer skyldes en pludselig og ekstraordinær afbrydelse eller et pludseligt og ekstraordinært tab af kapacitet i forsynings- eller produktionssystemet for elektricitet og/eller varme, som ikke med rimelighed kunne have været forudset, og såfremt følgende betingelser er opfyldt:
  - a) den pågældende medlemsstat har dokumenteret, at der er gjort enhver rimelig indsats, herunder gennemførelsen af nye foranstaltninger og politikker, for at sikre opfyldelse, og at denne indsats fortsætter, således at perioden med manglende opfyldelse bliver så kort som mulig, og
  - b) den pågældende medlemsstat har dokumenteret, at gennemførelsen af foranstaltninger og politikker ud over dem, der er omhandlet i litra a), vil medføre uforholdsmæssigt store udgifter, i væsentlig grad bringe den nationale energisikkerhed i fare eller medføre en betydelig risiko for energifattigdom for en stor del af befolkningen.

5. Hvis en medlemsstat påtænker at anvende stk. 1, 2, 3 eller 4, underretter den Kommissionen herom senest den 15. februar i det pågældende indberetningsår. Denne underretning skal omfatte de pågældende forurenende stoffer og sektorer og, hvis oplysninger herom foreligger, omfanget af virkningerne for de nationale emissionsopgørelser.
6. Kommissionen gennemgår og vurderer med bistand fra Det Europæiske Miljøagentur, om anvendelsen af en fleksibilitetsmulighed i et bestemt år opfylder de relevante betingelser, der er fastsat i denne artikels stk. 1 og i bilag IV, del 4, eller, hvis det er relevant, i denne artikels stk. 2, 3 eller 4.

Finder Kommissionen, at anvendelsen af en given fleksibilitetsmulighed ikke er i overensstemmelse med de relevante betingelser, der er fastsat i denne artikels stk. 1 og i bilag IV, del 4, eller i denne artikels stk. 2, 3 eller 4, vedtager den senest ni måneder fra datoen for modtagelse af den relevante rapport som omhandlet i artikel 8, stk. 4, en beslutning, hvori den underretter den pågældende medlemsstat om, at anvendelsen af denne fleksibilitetsmulighed ikke kan godkendes, og angiver årsagerne til denne afvisning. Har Kommissionen ikke gjort indsigelse inden for ni måneder fra datoen for modtagelse af den i artikel 8, stk. 4, omhandlede rapport, kan den pågældende medlemsstat anse anvendelsen af den pågældende fleksibilitetsmulighed i det pågældende år for gyldig og godkendt.

7. Kommissionen kan vedtage gennemførelsesretsakter med nærmere regler for anvendelsen af de i nærværende artikels stk. 1, 2, 3 og 4 omhandlede fleksibilitetsmuligheder. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 17.
8. Kommission tager under udøvelsen af sine beføjelser efter stk. 6 og 7 hensyn til de relevante vejledninger, der er udarbejdet inden for rammerne af LRTAP-konventionen.

Artikel 6

Nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening

1. Medlemsstaterne udarbejder, vedtager og gennemfører deres respektive nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening i overensstemmelse med bilag III, del 1, for at begrænse deres årlige menneskeskabte emissioner, jf. artikel 4, og for at bidrage til at opnå dette direktivs mål, jf. artikel 1, stk. 1.
2. Når en medlemsstat udarbejder, vedtager og gennemfører programmet omhandlet i stk. 1, skal den:
  - a) vurdere, i hvilket omfang de nationale emissionskilder kan forventes at have indvirkning på luftkvaliteten på dens eget og de tilstødende medlemsstaters område, idet medlemsstaten, hvis det er relevant, anvender data og metoder, der er udviklet af det europæiske program for overvågning og vurdering (EMEP) i henhold til protokollen til LRTAP-konventionen om langsigtet finansiering af samarbejdsprogrammet for overvågning og vurdering af transport af luftforurenende stoffer over store afstande i Europa
  - b) tage hensyn til, hvilket behov der er for at reducere emissionerne af luftforurenende stoffer for at opfylde luftkvalitetsmålsætningerne på dens eget område og, hvis det er relevant, i de tilstødende medlemsstater
  - c) prioritere foranstaltninger til reduktion af emissionen af sodpartikler, når den træffer foranstaltninger til at opfylde sine nationale reduktionstilsagn for fine partikler
  - d) sikre sammenhæng med andre relevante planer og programmer, der udarbejdes i medfør af de krav, der er fastsat i national lovgivning eller EU-lovgivning.

Med henblik på at opfylde de relevante nationale emissionsreduktionstilsagn medtager medlemsstaterne i deres nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening de emissionsreducerende foranstaltninger, der er fastsat som obligatoriske i bilag III, del 2, og kan i disse programmer medtage de emissionsreducerende foranstaltninger, der er fastsat som valgfrie i bilag III, del 2, eller foranstaltninger med en tilsvarende afbødende virkning.

3. Medlemsstaterne ajourfører deres nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening mindst hvert fjerde år.
4. Uanset stk. 3 skal emissionsreduktionspolitikkerne og -foranstaltningerne i de nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening ajourføres inden for 18 måneder efter indgivelsen af den seneste nationale emissionsopgørelse eller nationale emissionsfremskrivning, hvis forpligtelserne i artikel 4 ifølge de indgivne data ikke er opfyldt, eller hvis der er risiko for, at de ikke opfyldes.
5. Medlemsstaterne hører offentligheden i overensstemmelse med direktiv 2003/35/EF og de kompetente myndigheder, som i kraft af deres specifikke ansvar inden for miljøområderne luftforurening, luftkvalitet og forvaltning på ethvert niveau må forventes at blive berørt af gennemførelsen af de nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening, om deres udkast til nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening og alle væsentlige ajourføringer, inden disse programmer bliver endelige.
6. Når det er relevant, skal der afholdes grænseoverskridende høringer.
7. Kommissionen støtter udarbejdelsen og gennemførelsen af de nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening, hvis det er relevant, via udveksling af god praksis.

8. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 16 for at ændre dette direktiv for så vidt angår tilpasningen af bilag III, del 2, til udviklingen, herunder den tekniske udvikling, inden for rammerne af LRTAP-konventionen.
9. Kommissionen kan fastlægge retningslinjer for udarbejdelse og gennemførelse af nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening.
10. Kommissionen præciserer ligeledes ved gennemførelsesretsakter formatet af de nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening. Disse gennemførelsesretsakter vedtages efter undersøgelsesproceduren i artikel 17.

Artikel 7

Finansiel støtte

Kommissionen bestræber sig på at lette adgangen til eksisterende EU-midler i overensstemmelse med de retlige bestemmelser, der regulerer disse midler, med henblik på at støtte de foranstaltninger, der skal træffes for at opfylde dette direktivs mål.

Disse EU-midler omfatter nuværende og fremtidige tilgængelige midler fra bl.a.:

- a) rammeprogrammet for forskning og innovation
- b) de europæiske struktur- og investeringsfonde, herunder relevante midler fra den fælles landbrugspolitik
- c) instrumenter til finansiering af miljø- og klimaindsatsen såsom LIFE-programmet.

Kommissionen vurderer muligheden for at oprette en kvikskranke, hvor enhver interesseret part nemt kan efterse, hvilke EU-midler der er disponible til projekter, der adresserer problemer vedrørende luftforurening, og procedurerne for adgang dertil.

Artikel 8

Nationale emissionsopgørelser og -fremskrivninger og orienterende opgørelsesrapporter

1. Medlemsstaterne udarbejder og ajourfører årligt nationale emissionsopgørelser for de forurenende stoffer i bilag I, tabel A, i overensstemmelse med kravene deri.

Medlemsstaterne kan udarbejde og årligt ajourføre nationale emissionsopgørelser for de forurenende stoffer i bilag I, tabel B, i overensstemmelse med kravene deri.
2. Medlemsstaterne udarbejder og ajourfører hvert fjerde år lokalitetsmæssigt disaggregerede nationale emissionsopgørelser og opgørelser for store punktkilder og hvert andet år nationale emissionsfremskrivninger for de forurenende stoffer i bilag I, tabel C, i overensstemmelse med kravene deri.
3. Medlemsstaterne udarbejder en orienterende opgørelsesrapport, der skal ledsage de nationale emissionsopgørelser og -fremskrivninger, jf. stk. 1 og 2, i overensstemmelse med kravene i bilag I, tabel D.

4. Den orienterende opgørelsesrapport fra medlemsstater, der benytter en fleksibilitetsmulighed i henhold til artikel 5, skal for det pågældende år indeholde de oplysninger, som viser, at anvendelsen af den pågældende fleksibilitetsmulighed opfylder de relevante betingelser i artikel 5, stk. 1, og bilag IV, del 4, eller, hvis det er relevant, i artikel 5, stk. 2, 3 eller 4.
5. Medlemsstaterne udarbejder og ajourfører de nationale emissionsopgørelser (herunder, hvis det er relevant, justerede nationale emissionsopgørelser), nationale emissionsfremskrivninger, lokalitetsmæssigt disaggregerede nationale emissionsopgørelser, opgørelser for store punktkilder og de ledsagende orienterende opgørelsesrapporter i overensstemmelse med bilag IV.
6. Med bistand fra Det Europæiske Miljøagentur udarbejder og ajourfører Kommissionen hvert år EU-dækkende emissionsopgørelser og en orienterende opgørelsesrapport samt hvert andet år EU-dækkende emissionsfremskrivninger og hvert fjerde år lokalitetsmæssigt disaggregerede EU-dækkende emissionsopgørelser og EU-dækkende opgørelser for store punktkilder for de forurenende stoffer, der er omhandlet i bilag I, på grundlag af de oplysninger, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, 2 og 3.
7. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 16 med henblik på at ændre dette direktiv for så vidt angår tilpasningen af bilag I og IV til udviklingen, herunder den tekniske og videnskabelige udvikling, inden for rammerne af LRTAP-konventionen.

Artikel 9

Overvågning af virkningerne af luftforurening

1. Medlemsstaterne sikrer, at negative virkninger af luftforurening på økosystemer overvåges på basis af et netværk af overvågningssteder, der er repræsentative for deres typer af ferskvandsøkosystemer, naturlige og seminaturlige økosystemer og skovøkosystemer, ved hjælp af en omkostningseffektiv og risikobaseret tilgang.

Med henblik herpå koordinerer medlemsstaterne med andre overvågningsprogrammer, der er oprettet i henhold til EU-lovgivningen, herunder Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/50/EF, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF¹ og Rådets direktiv 92/43/EØF², og, hvis det er relevant, LRTAP-konventionen og benytter, hvis det er relevant, data indsamlet i henhold til disse programmer.

Medlemsstaterne kan for at opfylde kravene i denne artikel benytte de valgfrie overvågningsindikatorer, der er opført i bilag V.

2. Metoderne fastlagt i LRTAP-konventionen og dens manualer for de internationale samarbejdsprogrammer (ICP) kan anvendes i forbindelse med indsamling og indberetning af oplysningerne angivet i bilag V.

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (EFT L 327 af 22.12.2000, s. 1).

² Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (EFT L 206 af 22.7.1992, s. 7).

3. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 16 med henblik på at ændre dette direktiv for så vidt angår tilpasningen af bilag V til den tekniske og videnskabelige udvikling og til udviklingen inden for rammerne af LRTAP-konventionen.

Artikel 10

Indberetning fra medlemsstaterne

1. Medlemsstaterne indgiver deres første nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening til Kommissionen senest den ... [27 måneder efter datoen for dette direktivs ikrafttræden].

Hvis et nationalt program for bekæmpelse af luftforurening ajourføres efter artikel 6, stk. 4, indgiver den pågældende medlemsstat det ajourførte program til Kommissionen inden for to måneder.

Kommissionen undersøger de nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening og ajourføringer heraf i lyset af kravene i artikel 4, stk. 2, og artikel 6.

2. Medlemsstaterne indgiver deres nationale emissionsopgørelser og -fremskrivninger, lokalitetsmæssigt disaggregerede nationale emissionsopgørelser, opgørelser for store punktkilder og orienterende opgørelsesrapporter omhandlet i artikel 8, stk. 1, 2 og 3, og, hvis det er relevant, i artikel 8, stk. 4, til Kommissionen og Det Europæiske Miljøagentur i overensstemmelse med indberetningsdatoerne i bilag I.

Indberetningen skal stemme overens med indberetningen til LRTAP-konventionens sekretariat.

3. Kommissionen gennemgår med bistand fra Det Europæiske Miljøagentur og i samråd med medlemsstaterne dataene i de nationale emissionsopgørelser i det første indberetningsår og herefter regelmæssigt. Denne gennemgang omfatter følgende:

- a) kontroller med henblik på at verificere de rapporterede oplysningers gennemsigthed, nøjagtighed, ensartethed, sammenlignelighed og fuldstændighed
- b) kontroller med henblik på at identificere tilfælde, hvor opgørelsesdata udarbejdes på en måde, der er uforenelig med kravene fastsat i folkeretten, navnlig i henhold til LRTAP-konventionen
- c) hvis det er relevant, beregning af de resulterende nødvendige tekniske ændringer i samråd med den pågældende medlemsstat.

Hvis den pågældende medlemsstat og Kommissionen ikke kan opnå enighed om nødvendigheden eller om indholdet af de tekniske ændringer, jf. litra c), vedtager Kommissionen en beslutning, hvori de tekniske ændringer, som den pågældende medlemsstat skal anvende, fastsættes.

4. Medlemsstaterne indberetter følgende oplysninger som omhandlet i artikel 9 til Kommissionen og Det Europæiske Miljøagentur:

- a) overvågningsstedernes beliggenhed og de tilhørende indikatorer, der anvendes til overvågning af virkningerne af luftforurening, senest den ... [18 måneder efter datoen for dette direktivs ikrafttræden] og derefter hvert fjerde år, og
- b) de i artikel 9 omhandlede overvågningsdata senest den ... [30 måneder efter datoen for dette direktivs ikrafttræden] og derefter hvert fjerde år.

Artikel 11
Rapporter fra Kommissionen

1. Kommissionen aflægger senest den ... [39 måneder efter datoen for dette direktivs ikrafttræden] og derefter hvert fjerde år rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om de fremskridt, der er gjort med hensyn til gennemførelsen af dette direktiv, herunder en vurdering af, hvorledes det bidrager til opfyldelsen af de mål, der er omhandlet i artikel 1, herunder:
  - a) fremskridt hen imod:
    - i) de vejledende emissionsniveauer og emissionsreduktionstilsagn som omhandlet i artikel 4 og, hvis det er relevant, årsagerne til en eventuel manglende opfyldelse
    - ii) luftkvalitetsniveauer, der er i overensstemmelse med de retningslinjer for luftkvalitet, der er offentliggjort af Verdenssundhedsorganisationen
    - iii) Unionens mål for biodiversitet og økosystemer i overensstemmelse med det syvende miljøhandlingsprogram
  - b) identifikation af yderligere foranstaltninger, der er nødvendige på EU- og medlemsstatsplan for at opnå de mål, der er omhandlet i litra a)
  - c) anvendelsen af EU-midler til at støtte de foranstaltninger, der er truffet med henblik på at opfylde målene i dette direktiv
  - d) resultaterne af Kommissionens undersøgelse af de nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening og ajourføringer heraf i henhold til artikel 10, stk. 1, tredje afsnit

- e) en evaluering af de sundhedsmæssige, miljømæssige og socioøkonomiske virkninger af dette direktiv.
2. Hvis det fremgår af rapporten, at den manglende opfyldelse af de vejledende emissionsniveauer og emissionsreduktionstilsagn som omhandlet i artikel 4 kunne skyldes en ineffektiv EU-lovgivning om kontrol med luftforureningskilder, herunder dens gennemførelse på medlemsstatsplan, undersøger Kommissionen, hvis det er relevant, om der er behov for yderligere tiltag, idet der også tages hensyn til gennemførelsens følger for de enkelte sektorer. Hvis det er relevant, fremsætter Kommissionen lovgivningsforslag, herunder ny lovgivning om kontrol med luftforureningskilder, for at sikre opfyldelsen af tilsagnene i dette direktiv.

Artikel 12

Europæisk forum for ren luft

Kommissionen opretter et europæisk forum for ren luft med henblik på at give input til vejledning og lette den koordinerede gennemførelse af EU-lovgivning og -politikker vedrørende forbedring af luftkvaliteten og samle alle interessenter, herunder medlemsstaternes kompetente myndigheder på alle relevante niveauer, Kommissionen, industrien, civilsamfundet og det videnskabelige samfund med regelmæssige mellemrum. Det europæiske forum for ren luft skal udveksle erfaringer og god praksis, herunder om emissionsreduktioner fra boligopvarmning og vejtransport, som kan informere og forbedre de nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening og deres gennemførelse.

Artikel 13
Evaluering

1. På grundlag af de rapporter, der er omhandlet i artikel 11, stk. 1, gennemgår Kommissionen dette direktiv senest den 31. december 2025 med henblik på at sikre fremskridt i retning af at opnå de mål, der er omhandlet i artikel 1, stk. 2, navnlig ved at tage højde for de videnskabelige og tekniske fremskridt og gennemførelsen af EU-klima- og energipolitikker.

Hvis det er relevant, forelægger Kommissionen lovgivningsforslag til emissionsreduktionstilsagn for perioden efter 2030.

2. For så vidt angår ammoniak vurderer Kommissionen i sin gennemgang navnlig:
- a) den seneste videnskabelige dokumentation
  - b) ajourføringer af UNECEs Guidance Document on Preventing and Abating Ammonia Emissions from Agricultural Sources fra 2014 ("Ammonia Guidance Document")¹ og UNECEs Framework Code for Good Agricultural Practice for Reducing Ammonia Emissions² som senest revideret i 2014
  - c) ajourføringer af de bedste tilgængelige teknikker som defineret i artikel 3, nr. 10), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU³

---

¹ Beslutning 2012/11, ECE/EB/AIR/113/Add. 1.

² Beslutning ECE/EB.AIR/127, punkt 36e.

³ Europa-Parlamentet og Rådets direktiv 2010/75/EU af 24. november 2010 om industrielle emissioner (integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening) (EUT L 334 af 17.12.2010, s. 17).

- d) miljøvenlige landbrugsforanstaltninger inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik.
3. På grundlag af de indberettede nationale emissioner af kviksølv vurderer Kommissionen deres indvirkning på opfyldelsen af de mål, der er fastsat i artikel 1, stk. 2, overvejer foranstaltninger med henblik på reduktion af disse emissioner og forelægger, hvis det er relevant, et lovgivningsforslag.

Artikel 14

Adgang til oplysninger

1. Medlemsstaterne sikrer i overensstemmelse med direktiv 2003/4/EF aktiv og systematisk formidling til offentligheden af følgende oplysninger ved at offentliggøre dem på et offentligt tilgængeligt websted:
- a) de nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening og ajourføringer heraf
  - b) de nationale emissionsopgørelser (herunder, når det er relevant, de justerede nationale emissionsopgørelser), de nationale emissionsfremskrivninger, de orienterende opgørelsesrapporter og yderligere rapporter og oplysninger, som er indgivet til Kommissionen i medfør af artikel 10.
2. Kommissionen sikrer i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1367/2006¹ aktiv og systematisk formidling til offentligheden af EU-dækkende emissionsopgørelser og -fremskrivninger samt orienterende opgørelsesrapporter på et offentligt tilgængeligt websted.

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1367/2006 af 6. september 2006 om anvendelse af Århus-konventionens bestemmelser om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet på Fællesskabets institutioner og organer (EUT L 264 af 25.9.2006, s. 13).

3. Kommissionen offentliggør på sit websted:
  - a) de bagvedliggende antagelser, der for hver medlemsstat er taget hensyn til ved fastsættelsen af deres nationale emissionsreduktionspotentialer, og som blev anvendt i forbindelse med udarbejdelsen af rapport nr. 16 om temastrategien for luftforurening
  - b) listen over relevant EU-lovgivning om kontrol med luftforureningskilder, og
  - c) resultaterne af den i artikel 10, stk. 1, tredje afsnit, omhandlede undersøgelse.

Artikel 15

Samarbejde med tredjelande og samordning inden for internationale organisationer

Unionen og medlemsstaterne deltager, hvis det er relevant, og med forbehold af artikel 218 i TEUF i bilateralt og multilateralt samarbejde med tredjelande og samordning inden for relevante internationale organisationer, såsom De Forenede Nationers Miljøprogram (UNEP), UNECE, De Forenede Nationers Fødevare- og Landbrugsorganisation (FAO), Den Internationale Søfartsorganisation (IMO) og Organisationen for International Civil Luftfart (ICAO), herunder gennem udveksling af oplysninger, om teknisk og videnskabelig forskning og udvikling med sigte på at forbedre grundlaget for at fremme emissionsreduktioner.

Artikel 16

Udøvelse af de delegerede beføjelser

1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.

2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 6, stk. 8, artikel 8, stk. 7, og artikel 9, stk. 3, tillægges Kommissionen for en periode på fem år fra den 31. december 2016. Kommissionen udarbejder en rapport vedrørende delegationen af beføjelser senest ni måneder inden udløbet af femårsperioden. Delegationen af beføjelser forlænges stiltiende for perioder af samme varighed, medmindre Europa-Parlamentet eller Rådet modsætter sig en sådan forlængelse senest tre måneder inden udløbet af hver periode.
3. Den i artikel 6, stk. 8, artikel 8, stk. 7, og artikel 9, stk. 3, omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.
4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning¹.
5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.
6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 6, stk. 8, artikel 8, stk. 7, og artikel 9, stk. 3, træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har underrettet Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

---

¹ EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

Artikel 17
Udvalgsprocedure

1. Kommissionen bistås af luftkvalitetsudvalget nedsat ved artikel 29 i direktiv 2008/50/EF. Dette udvalg er et udvalg som omhandlet i forordning (EU) nr. 182/2011.
2. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5 i forordning (EU) nr. 182/2011 anvendelse.

Afgiver udvalget ikke nogen udtalelse, vedtager Kommissionen ikke udkastet til gennemførelsesretsakt, og artikel 5, stk. 4, tredje afsnit, i forordning (EU) nr. 182/2011 finder anvendelse.

Artikel 18
Sanktioner

Medlemsstaterne fastsætter regler om sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelser af de nationale regler, der er vedtaget i medfør af dette direktiv, og træffer alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de gennemføres. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelserne og have afskrækkende virkning.

Artikel 19
Ændring af direktiv 2003/35/EF

I bilag I til direktiv 2003/35/EF tilføjes følgende litra:

- "g) Artikel 6, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/... om nedbringelse af nationale emissioner af visse luftforurenende stoffer, om ændring af direktiv 2003/35/EF og om ophævelse af direktiv 2001/81/EF*⁺.

---

* EUT L ... af ..., s. ...."

Artikel 20
Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den ... [18 måneder efter datoen for dette direktivs ikrafttræden].

Uanset første afsnit sætter medlemsstaterne de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme artikel 10, stk. 2, senest den 15. februar 2017.

Medlemsstaterne underretter straks Kommissionen herom.

⁺ EUT: Venligst indsæt dette direktivs nummer og dato i teksten og dette direktivs EUT-reference i fodnoten.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. Medlemsstaterne fastsætter de nærmere regler for henvisningen.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 21

Ophævelse og overgangsbestemmelser

1. Direktiv 2001/81/EF ophæves med virkning fra den ... [18 måneder efter datoen for nærværende direktivs ikrafttræden].

Uanset første afsnit:

- a) finder artikel 1 og 4 i og bilag I til direktiv 2001/81/EF stadig anvendelse indtil den 31. december 2019
- b) ophæves artikel 7 og 8 i og bilag III til direktiv 2001/81/EF den 31. december 2016.

Henvisninger til det ophævede direktiv gælder som henvisninger til nærværende direktiv og læses efter sammenligningstabellen i bilag VI.

2. Indtil den 31. december 2019 kan medlemsstaterne anvende artikel 5, stk. 1, i nærværende direktiv i forbindelse med emissionslofterne i artikel 4 i og bilag I til direktiv 2001/81/EF.

Artikel 22
Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft den 31. december 2016.

Artikel 23
Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Strasbourg, den

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

BILAG I

OVERVÅGNING OG INDBERETNING AF EMISSIONER TIL LUFTEN

Tabel A

Krav til indberetning af årlige emissioner,
jf. artikel 8, stk. 1, første afsnit

Element	Forurenende stof	Tidsserie	Indberetningsdato
Samlede nationale emissioner, opgjort for kildekategorier ifølge indberetningsnomenklaturen ^{1 2}	– SO ₂ , NO _x , NMVOC, NH ₃ , CO – tungmetaller (Cd, Hg, Pb) ³ – POP ⁴ (PAH i alt ⁵ , benzo(a)pyren, benzo(b)fluoranthren, benzo(k)fluoranthren, indeno(1,2,3-cd)pyren, dioxiner/furaner, PCB ⁶ , HCB ⁷)	Årligt, fra 1990 til indberetningsåret minus 2 (X-2)	15. februar ⁹
Samlede nationale emissioner, opgjort for kildekategorier ifølge indberetningsnomenklaturen ²	– PM _{2,5} , PM ₁₀ ⁸ og, hvis data foreligger, BC	Årligt, fra 2000 til indberetningsåret minus 2 (X-2)	15. februar ⁹

¹ Indberetningsnomenklatur i henhold til LRTAP-konventionen.

² Naturlige emissioner indberettes i overensstemmelse med metoderne fastlagt i LRTAP-konventionen og EMEP/EEA-vejledningen om opgørelse af emissioner af luftforurenende stoffer. De medregnes ikke i de samlede nationale emissioner og skal indberettes særskilt.

³ Cd (cadmium), Hg (kviksølv), Pb (bly).

⁴ POP (persistente organiske miljøgifte).

⁵ PAH (polycykliske aromatiske hydrocarboner).

⁶ PCB (polychlorbiphenyl).

⁷ HCB (hexachlorbenzen).

⁸ "PM₁₀": partikler med en aerodynamisk diameter på 10 mikrometer (µm) eller derunder.

⁹ Genfremsendelse som følge af fejlretning skal ske senest inden for fire uger, og der skal gøres tydeligt rede for ændringerne.

Tabel B

Krav til indberetning af årlige emissioner,
j. artikel 8, stk. 1, andet afsnit

Element	Forurenende stof	Tidsserie	Indberetningsdato
Samlede nationale emissioner, opgjort for kildekategorier ifølge indberetningsnomenklaturen ¹	<ul style="list-style-type: none"> – tungmetaller (As, Cr, Cu, Ni, Se og Zn samt forbindelser heraf)² – TSP³ 	Årligt, fra 1990 (2000 for TSP) til indberetningsåret minus 2 (X-2)	15. februar

¹ Naturlige emissioner indberettes i overensstemmelse med metoderne fastlagt i LRTAP-konventionen og EMEP/EEA-vejledningen om opgørelse af emissioner af luftforurenende stoffer. De medregnes ikke i de samlede nationale emissioner og skal indberettes særskilt.

² As (arsen), Cr (chrom), Cu (kobber), Ni (nikkel), Se (selen), Zn (zink).

³ TSP (svævestøv).

Tabel C
 Krav til indberetning af emissioner og fremskrivninger,
 jf. artikel 8, stk. 2

Element	Forurenende stof	Tidsserie/målar	Indberetningsdato
Nationale kvadratnetsaggregerede data for emissioner, opgjort for kildekategorier (GNFR)	<ul style="list-style-type: none"> – SO₂, NO_x, NMVOC, CO, NH₃, PM₁₀, PM_{2,5} – tungmetaller (Cd, Hg, Pb) – POP (PAH i alt, HCB, PCB, dioxiner/furaner) – BC (hvis data foreligger) 	Hvert fjerde år for indberetningsåret minus 2 (X-2) fra 2017	1. maj ¹
Store punktkilder (LPS), opgjort for kildekategorier (GNFR)	<ul style="list-style-type: none"> – SO₂, NO_x, NMVOC, CO, NH₃, PM₁₀, PM_{2,5} – tungmetaller (Cd, Hg, Pb) – POP (PAH i alt, HCB, PCB, dioxiner/furaner) – BC (hvis data foreligger) 	Hvert fjerde år for indberetningsåret minus 2 (X-2) fra 2017	1. maj ¹
Fremskrevne emissioner, ifølge aggregeret indberetningsnomenklatur	<ul style="list-style-type: none"> – SO₂, NO_x, NH₃, NMVOC, PM_{2,5} og, hvis data foreligger, BC 	Hvert andet år for fremskrivningsårene 2020, 2025, 2030 og om muligt 2040 og 2050 fra 2017	15. marts

¹ Genfremsendelse som følge af fejlretning skal ske inden for fire uger, og der skal gøres tydeligt rede for ændringerne.

Tabel D

Krav til årlig indsendelse af orienterende opgørelsesrapport,
jf. artikel 8, stk. 3

Element	Forurenende stof	Tidsserie/målar	Indberetningsdato
Orienterende opgørelsesrapport	<ul style="list-style-type: none"> – SO₂, NO_x, NMVOC, NH₃, CO, PM_{2,5}, PM₁₀ – tungmetaller (Cd, Hg, Pb) og BC – POP (PAH i alt, benzo(a)pyren, benzo(b)fluoranthen, benzo(k)fluoranthen, indeno(1,2,3-cd)pyren, dioxiner/furaner, PCB, HCB) – hvis data foreligger, tungmetaller (As, Cr, Cu, Ni, Se og Zn samt forbindelser heraf) og TSP 	<p>Alle år (som anført i tabel A, B og C)</p>	15. marts

BILAG II

NATIONALE EMISSIONSREDUKTIONSTILSAGN

Tabel A

Emissionsreduktionstilsagn for svovldioxid (SO₂), nitrogenoxider (NO_x) og andre flygtige organiske forbindelser end metan (NMVOC). Reduktionstilsagnene har året 2005 som basisår og finder for vejtransport anvendelse på emissioner beregnet på basis af solgt brændstof*.

Medlemsstat	SO ₂ -reduktion sammenlignet med 2005		NO _x -reduktion sammenlignet med 2005		NMVOC-reduktion sammenlignet med 2005	
	Hvert enkelt år i perioden 2020-2029	Hvert enkelt år fra 2030	Hvert enkelt år i perioden 2020-2029	Hvert enkelt år fra 2030	Hvert enkelt år i perioden 2020-2029	Hvert enkelt år fra 2030
Belgien	43 %	66 %	41 %	59 %	21 %	35 %
Bulgarien	78 %	88 %	41 %	58 %	21 %	42 %
Tjekkiet	45 %	66 %	35 %	64 %	18 %	50 %
Danmark	35 %	59 %	56 %	68 %	35 %	37 %
Tyskland	21 %	58 %	39 %	65 %	13 %	28 %
Estland	32 %	68 %	18 %	30 %	10 %	28 %
Grækenland	74 %	88 %	31 %	55 %	54 %	62 %
Spanien	67 %	88 %	41 %	62 %	22 %	39 %
Frankrig	55 %	77 %	50 %	69 %	43 %	52 %
Kroatien	55 %	83 %	31 %	57 %	34 %	48 %
Irland	65 %	85 %	49 %	69 %	25 %	32 %
Italien	35 %	71 %	40 %	65 %	35 %	46 %

Medlemsstat	SO ₂ -reduktion sammenlignet med 2005		NO _x -reduktion sammenlignet med 2005		NMVOC-reduktion sammenlignet med 2005	
	Hvert enkelt år i perioden 2020-2029	Hvert enkelt år fra 2030	Hvert enkelt år i perioden 2020-2029	Hvert enkelt år fra 2030	Hvert enkelt år i perioden 2020-2029	Hvert enkelt år fra 2030
Cypern	83 %	93 %	44 %	55 %	45 %	50 %
Letland	8 %	46 %	32 %	34 %	27 %	38 %
Litauen	55 %	60 %	48 %	51 %	32 %	47 %
Luxembourg	34 %	50 %	43 %	83 %	29 %	42 %
Ungarn	46 %	73 %	34 %	66 %	30 %	58 %
Malta	77 %	95 %	42 %	79 %	23 %	27 %
Nederlandene	28 %	53 %	45 %	61 %	8 %	15 %
Østrig	26 %	41 %	37 %	69 %	21 %	36 %
Polen	59 %	70 %	30 %	39 %	25 %	26 %
Portugal	63 %	83 %	36 %	63 %	18 %	38 %
Rumænien	77 %	88 %	45 %	60 %	25 %	45 %
Slovenien	63 %	92 %	39 %	65 %	23 %	53 %
Slovakiet	57 %	82 %	36 %	50 %	18 %	32 %
Finland	30 %	34 %	35 %	47 %	35 %	48 %
Sverige	22 %	22 %	36 %	66 %	25 %	36 %
Det Forenede Kongerige	59 %	88 %	55 %	73 %	32 %	39 %
EU-28	59 %	79 %	42 %	63 %	28 %	40 %

* De medlemsstater, der kan vælge at anvende de samlede nationale emissioner beregnet på basis af den anvendte mængde brændstof som grundlag for opfyldelse i henhold til LRTAP-konventionen, kan bevare denne mulighed med henblik på at sikre overensstemmelse mellem folkeretten og EU-retten.

TABEL B

Emissionsreduktionstilsagn for ammoniak (NH₃) og fine partikler (PM_{2,5}). Reduktionstilsagnene har året 2005 som basisår og finder for vejtransport anvendelse på emissioner beregnet på basis af solgt brændstof*.

Medlemsstat	NH ₃ -reduktion sammenlignet med 2005		PM _{2,5} -reduktion sammenlignet med 2005	
	Hvert enkelt år i perioden 2020-2029	Hvert enkelt år fra 2030	Hvert enkelt år i perioden 2020-2029	Hvert enkelt år fra 2030
Belgien	2 %	13 %	20 %	39 %
Bulgarien	3 %	12 %	20 %	41 %
Tjekkiet	7 %	22 %	17 %	60 %
Danmark	24 %	24 %	33 %	55 %
Tyskland	5 %	29 %	26 %	43 %
Estland	1 %	1 %	15 %	41 %
Grækenland	7 %	10 %	35 %	50 %
Spanien	3 %	16 %	15 %	50 %
Frankrig	4 %	13 %	27 %	57 %
Kroatien	1 %	25 %	18 %	55 %
Irland	1 %	5 %	18 %	41 %
Italien	5 %	16 %	10 %	40 %
Cypern	10 %	20 %	46 %	70 %
Letland	1 %	1 %	16 %	43 %
Litauen	10 %	10 %	20 %	36 %
Luxembourg	1 %	22 %	15 %	40 %
Ungarn	10 %	32 %	13 %	55 %

Medlemsstat	NH ₃ -reduktion sammenlignet med 2005		PM _{2,5} -reduktion sammenlignet med 2005		
	Hvert enkelt år i perioden 2020-2029	Hvert enkelt år fra 2030	Hvert enkelt år i perioden 2020-2029		Hvert enkelt år fra 2030
Malta	4 %	24 %	25 %		50 %
Nederlandene	13 %	21 %	37 %		45 %
Østrig	1 %	12 %	20 %		46 %
Polen	1 %	17 %	16 %		58 %
Portugal	7 %	15 %	15 %		53 %
Rumænien	13 %	25 %	28 %		58 %
Slovenien	1 %	15 %	25 %		60 %
Slovakiet	15 %	30 %	36 %		49 %
Finland	20 %	20 %	30 %		34 %
Sverige	15 %	17 %	19 %		19 %
Det Forenede Kongerige	8 %	16 %	30 %		46 %
EU-28	6 %	19 %	22 %		49 %

* De medlemsstater, der kan vælge at anvende de samlede nationale emissioner beregnet på basis af den anvendte mængde brændstof som grundlag for opfyldelse i henhold til LRTAP-konventionen, kan bevare denne mulighed med henblik på at sikre overensstemmelse mellem folkeretten og EU-retten.

BILAG III

INDHOLDET I NATIONALE PROGRAMMER FOR BEKÆMPELSE AF LUFTFORURENING, JF. ARTIKEL 6 OG 10

DEL 1

MINDSTEINDHOLD

I NATIONALE PROGRAMMER FOR BEKÆMPELSE AF LUFTFORURENING

1. De første nationale programmer for bekæmpelse af luftforurening, der er omhandlet i artikel 6 og 10, skal mindst indeholde følgende:
  - a) den nationale politikramme for luftkvalitet og luftforurening, som programmet er udarbejdet inden for, herunder:
    - i) politikprioriteterne og deres sammenhæng med prioriteterne på andre relevante politikområder, herunder klimaområdet og, når det er relevant, landbrug, industri og transport
    - ii) fordelingen af opgaver mellem nationale, regionale og lokale myndigheder
    - iii) de fremskridt, som de aktuelle politikker og foranstaltninger har ført til med hensyn til at reducere emissioner og forbedre luftkvaliteten, og det omfang, hvori nationale forpligtelser og EU-forpligtelser er overholdt
    - iv) den forventede videre udvikling, forudsat at allerede vedtagne politikker og foranstaltninger videreføres uændret

- b) de politikmuligheder, der har været overvejet med henblik på at opfylde emissionsreduktionstilsagnene for perioden mellem 2020 og 2029 og for 2030 og frem og de mellemliggende emissionsniveauer fastsat for 2025, og med henblik på at bidrage til en yderligere forbedring af luftkvaliteten, samt en analyse af disse muligheder, herunder analysemetoden; om muligt disse politikkers og foranstaltningers enkeltvise eller samlede indvirkning på emissionsreduktion, luftkvalitet og miljøet og den dertil knyttede usikkerhed
- c) de foranstaltninger og politikker, der agtes vedtaget, herunder en tidsplan for vedtagelse, gennemførelse og revurdering heraf, samt de ansvarlige kompetente myndigheder
- d) hvis det er relevant, en redegørelse for årsagerne til, at de vejledende emissionsniveauer for 2025 ikke kan overholdes uden foranstaltninger, der medfører uforholdsmæssigt store udgifter
- e) hvis det er relevant, en opgørelse over anvendelsen af fleksibilitetsmulighederne i artikel 5 og eventuelle miljømæssige konsekvenser som følge af en sådan anvendelse
- f) en vurdering af, hvordan bestemte politikker og foranstaltninger sikrer sammenhæng med planer og programmer på andre relevante politikområder.

2. De i artikel 6 og 10 omhandlede ajourføringer af det nationale program for bekæmpelse af luftforurening skal mindst indeholde følgende:

- a) en vurdering af de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af programmet, reduktionen af emissioner og reduktionen af koncentrationer
- b) enhver væsentlig ændring i den politiske baggrund, vurderingerne, programmet eller tidsplanen for gennemførelsen deraf.

DEL 2
EMISSIONSREDUCERENDE FORANSTALTNINGER,
JF. ARTIKEL 6, STK. 2, ANDET AFSNIT

Medlemsstaterne tager hensyn til de relevante retningslinjer i Ammonia Guidance Document og anvender den bedste tilgængelige teknik i overensstemmelse med direktiv 2010/75/EU.

- A. Foranstaltninger til bekæmpelse af emission af ammoniak
1. Medlemsstaterne udarbejder en national vejledende kodeks for god landbrugspraksis for bekæmpelse af emissioner af ammoniak, der tager hensyn til UNECEs Framework Code for Good Agricultural Practice for Reducing Ammonia Emissions fra 2014 og mindst indeholder følgende punkter:
- a) kvælstofforvaltning under hensyntagen til hele kvælstofkredsløbet
  - b) strategier for fodring af husdyr
  - c) lavemissionsteknikker til udbringning af staldgødning
  - d) lavemissionssystemer til oplagring af staldgødning
  - e) lavemissionsstaldsystemer
  - f) muligheder for at begrænse ammoniakemissioner fra brug af mineralske gødninger.

2. Medlemsstaterne kan med udgangspunkt i principperne fastsat i UNECEs Guidance Document on Nitrogen Budgets¹ udarbejde et nationalt kvælstofbudget for at overvåge ændringer i det samlede tab af reaktivt kvælstof fra landbruget, herunder ammoniak, dinitrogenoxid, ammonium, nitrat og nitrit.
3. Medlemsstaterne forbyder brug af ammoniumcarbonatgødninger og kan reducere emissioner af ammoniak fra uorganiske gødninger ved at anvende følgende tilgange:
  - a) at erstatte ureabaserede gødninger med ammoniumnitratbaserede gødninger
  - b) hvis der fortsat anvendes ureabaserede gødninger, at benytte metoder, som er påvist at reducere ammoniakemissioner med mindst 30 % i forhold til brug af referencemetoden i vejledningen om ammoniak
  - c) at fremme udskiftning af uorganiske gødninger med organiske gødninger og, hvor uorganiske gødninger fortsat anvendes, at udbringe dem i takt med afgrødens eller græsarealets forventede behov for kvælstof og fosfor, idet der samtidig tages hensyn til den mængde næringsstoffer, der allerede findes i jorden, og til næringsstoffer fra andre gødninger.

---

¹ Beslutning 2012/10, ECE/EB.AIR/113/Add 1.

4. Medlemsstaterne kan reducere emissionen af ammoniak fra staldgødning ved at anvende følgende tilgange:
- a) at reducere emissionerne fra udbringning af gylle og fast staldgødning på dyrkede arealer og græsarealer ved hjælp af metoder, der reducerer emissionerne med mindst 30 % i forhold til referencemetoden i vejledningen om ammoniak, under overholdelse af følgende betingelser:
    - i) kun at udbringe staldgødning og gylle i takt med afgrødens eller græsarealets forventede behov for kvælstof og fosfor, idet der samtidig tages hensyn til den mængde næringsstoffer, der allerede findes i jorden, og til næringsstoffer fra andre gødninger
    - ii) ikke at udbringe staldgødning og gylle, når det pågældende areal er vandmættet, oversvømmet, frosset eller snedækket
    - iii) at udbringe gylle på græsarealer gennem slangeudlægning eller ved nedfældning i jorden
    - iv) at arbejde staldgødning og gylle, der udbringes på dyrkede arealer, ned i jorden inden fire timer efter udbringningen

- b) at reducere emissionerne fra udendørs opbevaring af staldgødning uden for stalde ved at anvende følgende tilgange:
- i) for gylletanke, der opføres efter den 1. januar 2022, at anvende lavemissionslagersystemer eller -teknikker, som det er påvist reducerer ammoniakemissioner med mindst 60 % i forhold til referencemetoden i vejledningen om ammoniak, og for bestående gylletanke med mindst 40 %
  - ii) at overdække møddinger
  - iii) at sikre, at bedrifterne har tilstrækkelig opbevaringskapacitet til mødding til, at udbringning af staldgødning kan begrænses til de perioder, hvor det er hensigtsmæssigt for afgrødernes vækst
- c) at reducere emissionerne fra stalde ved hjælp af systemer, som det er påvist reducerer ammoniakemissionerne med mindst 20 % i forhold til referencemetoden i vejledningen om ammoniak
- d) at reducere emissionerne fra staldgødning ved hjælp af lavproteinfordringsstrategier, som det er påvist reducerer ammoniakemissionerne med mindst 10 % i forhold til referencemetoden i vejledningen om ammoniak.

B. Emissionsreducerende foranstaltninger til bekæmpelse af emissioner af fine partikler og sodpartikler

1. Medlemsstaterne kan forbyde afbrænding af landbrugshøstaffald og hugstaffald i det fri, jf. dog bilag II om krydsoverensstemmelse i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013¹.

Medlemsstaterne skal overvåge og håndhæve gennemførelsen af ethvert forbud, der indføres i overensstemmelse med første afsnit. Enhver undtagelse fra et sådant forbud skal være begrænset til forebyggende programmer, der tilsigter at undgå ukontrollerede skovbrande, bekæmpe skadedyr eller beskytte biodiversiteten.

2. Medlemsstaterne kan udarbejde en national vejledende kodeks for god landbrugspraksis for korrekt forvaltning af høstaffald på grundlag af følgende tilgange:

- a) forbedring af jordens struktur ved nedpløjning af høstaffald
- b) bedre teknikker til nedpløjning af høstaffald
- c) alternative anvendelser af høstaffald
- d) forbedring af jordens næringsstofstatus og struktur ved nedpløjning af staldgødning svarende til den optimale plantevækst, således at afbrænding af staldgødning (møg og halmstrøelse) undgås.

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 af 17. december 2013 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 352/78, (EF) nr. 165/94, (EF) nr. 2799/98, (EF) nr. 814/2000, (EF) nr. 1290/2005 og (EF) nr. 485/2008 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 549).

C. Forebyggelse af indvirkning på små landbrug

Når medlemsstaterne træffer foranstaltningerne i punkt A og B, sikrer de, at deres indvirkning på små landbrug og mikrolandbrug tages fuldt ud i betragtning.

Medlemsstaterne kan eksempelvis undtage små landbrug og mikrolandbrug fra foranstaltningerne, hvis det er muligt og hensigtsmæssigt på baggrund af de gældende reduktionstilsagn.

BILAG IV

METODER TIL UDARBEJDELSE OG AJOURFØRING AF NATIONALE EMISSIONSOPGØRELSER OG -FREMSKRIVNINGER, ORIENTERENDE OPGØRELSESRAPPORTER OG JUSTEREDE NATIONALE EMISSIONSOPGØRELSER, JF. ARTIKEL 5 OG 8

For de forurenende stoffer, der er omhandlet i bilag I, skal medlemsstaterne udarbejde nationale emissionsopgørelser, justerede nationale emissionsopgørelser, hvis det er relevant, nationale emissionsfremskrivninger, lokalitetsmæssigt disaggregerede nationale emissionsopgørelser, opgørelser for store punktkilder og orienterende opgørelsesrapporter ved hjælp af de metoder, som parterne i LRTAP-konventionen har vedtaget (EMEP-retningslinjerne for indberetning), og de bedes følge den EMEP/EEA-vejledning om opgørelse af emissioner af luftforurenende stoffer (EMEP/EEA-vejledning), der henvises til deri. Derudover skal de supplerende oplysninger, navnlig de aktivitetsdata, som er nødvendige for vurdering af de nationale emissionsopgørelser og -fremskrivninger, udfærdiges i overensstemmelse med samme retningslinjer.

Anvendelsen af EMEP-retningslinjerne for indberetning berører ikke de yderligere ordninger, der er fastsat i dette bilag, og heller ikke kravene til indberetningsnomenklatur, tidsserier og indberetningsdatoer i bilag I.

DEL 1
ÅRLIGE NATIONALE EMISSIONSOPGØRELSER

1. Nationale emissionsopgørelser skal være transparente, sammenhængende, sammenlignelige, fuldstændige og nøjagtige.
2. Emissioner fra fastlagte hovedkategorier skal beregnes i overensstemmelse med metoderne i EMEP/EEA-vejledningen og med det formål at anvende en metode på niveau 2 eller bedre (mere detaljeret).

Medlemsstaterne kan benytte andre videnskabeligt funderede og forenelige metoder til at udarbejde nationale emissionsopgørelser, hvis disse metoder fører til mere nøjagtige skøn end standardmetoderne fastsat i EMEP/EEA-vejledningen.

3. For så vidt angår emissioner fra transport beregner og indberetter medlemsstaterne emissioner, som er i overensstemmelse med nationale energibalancer, der indberettes til Eurostat.
4. Emissioner fra vejtransport beregnes og indberettes på basis af solgt brændstof¹ i den pågældende medlemsstat. Derudover kan medlemsstaten også indberette emissioner fra vejtransport baseret på den anvendte mængde brændstof eller antallet af tilbagelagte kilometer i medlemsstaten.
5. Medlemsstaterne indberetter deres årlige nationale emissioner i den relevante enhed, der er præciseret i LRTAP-konventionens indberetningsnomenklatur.

---

¹ De medlemsstater, der kan vælge at anvende de samlede nationale emissioner beregnet på basis af den anvendte mængde brændstof som grundlag for opfyldelse i henhold til LRTAP-konventionen, kan bevare denne mulighed med henblik på at sikre overensstemmelse mellem folkeretten og EU-retten.

DEL 2
NATIONALE EMISSIONSFREMSKRIVNINGER

1. Nationale emissionsfremskrivninger skal være transparente, sammenhængende, sammenlignelige, fuldstændige og nøjagtige, og blandt de indberettede oplysninger skal der mindst være følgende:
  - a) en klar angivelse af de vedtagne og planlagte politikker og foranstaltninger, der indgår i fremskrivningerne
  - b) hvis det er relevant, resultaterne af følsomhedsanalyser udført i forbindelse med fremskrivningerne
  - c) en beskrivelse af metoder, modeller, bagvedliggende antagelser og centrale input- og outputparametre.
2. Fremskrivninger af emissioner skal estimeres og aggregeres i relevante kildesektorer. Medlemsstaterne forelægger en fremskrivning "med foranstaltninger" (vedtagne foranstaltninger) og, hvis det er relevant, en fremskrivning "med supplerende foranstaltninger" (planlagte foranstaltninger) for hvert forurenende stof i overensstemmelse med retningslinjerne fastsat i EMEP/EEA-vejledningen.
3. Nationale emissionsfremskrivninger skal stemme overens med den årlige nationale emissionsopgørelse for år X-3 og med fremskrivninger, der er indgivet i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 525/2013¹.

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 525/2013 af 21. maj 2013 om en mekanisme til overvågning og rapportering af drivhusgasemissioner og rapportering af andre oplysninger vedrørende klimaændringer på nationalt plan og EU-plan og om ophævelse af beslutning nr. 280/2004/EF (EUT L 165 af 18.6.2013, p.13).

DEL 3
ORIENTERENDE OPGØRELSESRAPPORT

De orienterende opgørelsesrapporter udarbejdes i overensstemmelse med EMEP-retningslinjerne for indberetning og indberettes ved anvendelse af skemaet for opgørelsesrapporter deri.

Opgørelsesrapporterne skal mindst indeholde følgende oplysninger:

- a) beskrivelser, henvisninger og kildeinformation for specifikke metoder, antagelser, emissionsfaktorer og aktivitetsdata samt begrundelse for valget af dem
- b) en beskrivelse af de nationale hovedkategorier af emissionskilder
- c) oplysninger om usikkerheder, kvalitetssikring og verifikation
- d) en beskrivelse af de institutionelle ordninger for udarbejdelse af opgørelser
- e) genberegninger og planlagte forbedringer
- f) hvis det er relevant, oplysninger om anvendelsen af de fleksibilitetsmuligheder, der er fastsat i artikel 5, stk. 1, 2, 3 og 4
- g) hvis det er relevant, oplysninger om årsagerne til, at der afviges fra det reduktionsforløb, der er fastsat i overensstemmelse med artikel 4, stk. 2, samt de foranstaltninger, der vil kunne bringe medlemsstaten tilbage på forløbet
- h) et resumé.

DEL 4

JUSTERING AF NATIONALE EMISSIONSOPGØRELSER

1. Når en medlemsstat foreslår at justere sin nationale emissionsopgørelse i henhold til artikel 5, stk. 1, skal dens forslag herom til Kommissionen mindst indeholde følgende understøttende dokumentation:
  - a) bevis for, at det eller de pågældende nationale emissionsreduktionstilsagn er overskredet
  - b) bevis for, hvor meget justeringen af emissionsopgørelsen reducerer overskridelsen og bidrager til opfyldelse af det eller de pågældende nationale emissionsreduktionstilsagn
  - c) et skøn over, om og hvornår det eller de pågældende nationale emissionsreduktionstilsagn ventes at blive opfyldt, når der tages udgangspunkt i nationale emissionsfremskrivninger uden justeringen
  - d) bevis for, at justeringen kan henføres under ét eller flere af nedenstående tre tilfælde. Der kan, hvis det er relevant, henvises til eventuelle tidligere justeringer:
    - i) i tilfælde af nye kategorier af emissionskilder:
      - bevis for, at den nye kategori af emissionskilder er anerkendt i den videnskabelige litteratur og/eller i EMEP/EEA-vejledningen
      - bevis for, at kildekategorien ikke fremgik af den relevante tidligere nationale emissionsopgørelse på det tidspunkt, hvor emissionsreduktionstilsagnet blev fastsat

- bevis for, at emissionerne fra en ny kildekategori er medvirkende til, at medlemsstaten ikke kan opfylde sine emissionsreduktionstilsagn, understøttet af en detaljeret beskrivelse af den metode, de data og de emissionsfaktorer, der har ført til denne konklusion
- ii) i tilfælde af brug af væsentligt anderledes emissionsfaktorer til at bestemme emissioner fra specifikke kildekategorier:
- en beskrivelse af de oprindelige emissionsfaktorer, herunder en detaljeret beskrivelse af det videnskabelige grundlag, som emissionsfaktoren er afledt ud fra
  - bevis for, at de oprindelige emissionsfaktorer blev anvendt til at fastsætte emissionsreduktionerne på det tidspunkt, hvor reduktionerne blev fastsat
  - en beskrivelse af de ajourførte emissionsfaktorer, herunder detaljerede oplysninger om det videnskabelige grundlag, som emissionsfaktoren er afledt ud fra
  - en sammenligning af skøn over emissionerne foretaget på baggrund af de oprindelige og de ajourførte emissionsfaktorer, således at det påvises, at ændringen i emissionsfaktorerne er medvirkende til, at medlemsstaten ikke kan opfylde sine reduktionstilsagn
  - rationalet for at beslutte, om ændringen i emissionsfaktorerne er væsentlig

- iii) i tilfælde af brug af væsentligt anderledes metoder til at bestemme emissioner fra specifikke kildekategorier:
- en beskrivelse af den oprindeligt anvendte metode, herunder detaljerede oplysninger om det videnskabelige grundlag, som emissionsfaktorerne er afledt ud fra
  - bevis for, at den oprindelige metode blev anvendt til at fastsætte emissionsreduktionerne på det tidspunkt, hvor reduktionerne blev fastsat
  - en beskrivelse af den ajourførte metode, herunder en detaljeret beskrivelse af det videnskabelige grundlag eller den videnskabelige reference, den er afledt ud fra
  - en sammenligning af skøn over emissionerne foretaget på baggrund af den oprindelige og den ajourførte metode, således at det påvises, at ændringen af metode er medvirkende til, at medlemsstaten ikke kan opfylde sit reduktionstilsagn
  - rationale for at beslutte, om ændringen af metode er væsentlig.

2. Medlemsstaterne kan forelægge de samme understøttende oplysninger for justeringsprocedurer, der bygger på lignende forudsætninger, forudsat at hver medlemsstat forelægger de påkrævede individuelle landespecifikke oplysninger, som er fastsat i punkt 1.
3. Medlemsstaterne skal genberegne justerede emissioner for så vidt muligt at sikre sammenhæng i tidsserierne i alle de år, hvor justeringen eller justeringerne anvendes.

BILAG V

VALGFRIE INDIKATORER MED HENBLIK PÅ OVERVÅGNING AF VIRKNINGERNE AF LUFTFORURENING, JF. ARTIKEL 9

- a) for ferskvandsøkosystemer: konstatering af de biologiske skaders omfang, herunder skader på følsomme receptorer (mikrofyter, makrofyter og diatoméer), samt tab af fiskebestande eller hvirvelløse dyr:

hovedindikatoren syreneutraliserende evne (ANC) og de supplerende indikatorer surhedsgrad (pH), opløst sulfat (SO₄), nitrat (NO₃) og opløst organisk kulstof:

prøvetagningshyppighed: fra årligt (i søer om efteråret, når springlaget destabiliseres) til månedligt (vandløb).

- b) for terrestriske økosystemer: vurdering af jordens surhedsgrad, næringsstofftab fra jorden, jordens kvælstofstatus og -balance samt tab af biodiversitet:

- i) hovedindikatoren jordens surhedsgrad: andelen af ombyttelige basekationer (basemætningen) og ombyttelig aluminium i jorden:

prøvetagningshyppighed: hvert tiende år

supplerende indikatorer: pH samt jordens koncentration af sulfat, nitrat, basekationer og aluminium:

prøvetagningshyppighed: hvert år (hvis det er relevant)

- ii) hovedindikatoren udvaskning af nitrat fra jorden ($\text{NO}_{3,\text{leach}}$):
prøvetagningshyppighed: hvert år
  - iii) hovedindikatoren kulstof/kvælstof-forholdet (C/N-forholdet) og den supplerende indikator kvælstof i alt i jorden (N_{tot}):
prøvetagningshyppighed: hvert tiende år
  - iv) hovedindikatoren næringsstofbalancen i nåle/blade (N/P, N/K, N/Mg):
prøvetagningshyppighed: hvert fjerde år.
- c) for terrestriske økosystemer: vurdering af ozons skade på vegetationens vækst og biodiversiteten:
- i) hovedindikatoren vegetationens vækst og skader på nåle/blade og den supplerende indikator kulstofflux (C_{flux}):
prøvetagningshyppighed: hvert år
  - ii) hovedindikatoren overskridelse af fluxbaserede kritiske niveauer:
prøvetagningshyppighed: hvert år i vækstsæsonen.
-

BILAG VI

SAMMENLIGNINGSTABEL

Direktiv 2001/81/EF	Nærværende direktiv
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2, første afsnit, og andet afsnit, litra c), d) og e)	Artikel 2
Artikel 3, litra e)	Artikel 3, nr. 1)
-	Artikel 3, nr. 2), 3), 4), 5), 8), 9), 12) og 13)
Artikel 3, litra i)	Artikel 3, nr. 6)
Artikel 3, litra k)	Artikel 3, nr. 7)
Artikel 3, litra h)	Artikel 3, nr. 10)
Artikel 3, litra g)	Artikel 3, nr. 11)
Artikel 4	Artikel 4, stk. 1 og 2
Artikel 2, andet afsnit, litra a) og b)	Artikel 4, stk. 3
-	Artikel 5
Artikel 6, stk. 1	Artikel 6, stk. 1
Artikel 6, stk. 2	Artikel 6, stk. 2 og 5-10
Artikel 6, stk. 3	Artikel 6, stk. 3 og 4
-	Artikel 7
Artikel 7, stk. 1	Artikel 8, stk. 1, første afsnit
-	Artikel 8, stk. 1, andet afsnit, og stk. 2-4
Artikel 7, stk. 2	Artikel 8, stk. 5
Artikel 7, stk. 3	Artikel 8, stk. 6
Artikel 7, stk. 4	Artikel 8, stk. 7
-	Artikel 9

Direktiv 2001/81/EF	Nærværende direktiv
Artikel 8, stk. 2	Artikel 10, stk. 1
Artikel 8, stk. 1	Artikel 10, stk. 2
-	Artikel 10, stk. 3 og 4
Artikel 9	Artikel 11
-	Artikel 12
Artikel 10	Artikel 13
Artikel 6, stk. 4	Artikel 14, stk. 1
Artikel 7, stk. 3, og artikel 8, stk. 3	Artikel 14, stk. 2 og 3
Artikel 11	Artikel 15
Artikel 13, stk. 3	Artikel 16
Artikel 13, stk. 1 og 2	Artikel 17
Artikel 14	Artikel 18
-	Artikel 19
Artikel 15	Artikel 20
-	Artikel 21
Artikel 16	Artikel 22
Artikel 17	Artikel 23
Artikel 8, stk. 1, og bilag III	Bilag I
Bilag I	Bilag II
-	Bilag III, V og VI
Bilag III	Bilag IV